

I SKYRIUS,
*kuriame Morlevanai suvokia,
kad jie – vaikai be tėvų*

Paryžiuje, Merkero gatvėje Nr. 12, jau porą metų gyveno Morlevanų šeima. Pirmaisiais metais – trys vaikai ir du suaugusieji. Trys vaikai ir vienas suaugęs – antraisiais. O ši rytą – tik trys vaikai: Simeonas, Morgana ir Veniza, keturiolikos, aštuonerių ir penkerių metų amžiaus.

– Duokime priesaiką, – pasiūlė Morgana. – Prisiekime, kad niekam nevalia mūsų išskirti. A, Simeonai?

Veniza pakėlė ranką, pasirengusi prisiekti. Tačiau Morlevanų vyresnėlis Simeonas tebeskendėjo mintyse, įsitaisęs ant kilimo, nugara atsirėmęs į sieną. Liko tik... žvilgsnis į laikrodį... ketvirtis valandos rasti išeitį. Tuoju prisistatys socialinė darbuotoja. Ji buvo pažadėjusi Simeonui pasakyti „galutinį sprendimą“. Iki šiol kaišiojo tik laikinus. Venizos auklė – priešais įsikūrusi durininkė ar kaimynė iš viršaus. Bet tos moterėlės pernelyg būgštavo, kad joms gali užkrauti tris keturiolikos, aštuonerių ir penkerių metų našlaičius. Ir štai galų gale čia, savo bute, jie laukia „socialios darbuotojos“, kaip ją vadino Veniza.

– Ji įgrūs mus į internatą, – išpranašavo Simeonas.

Nes jie neturėjo giminių – jokių senelių, dėdžių nei tetų, net krikštatėvio. Nieko. Morlevanų šeima buvo trys vaikai, ir taškas. Veniza klausiamai pažvelgė į seserį.

– Internatas, – paaiškino Morgana, – tai lyg koks viešbutis vaikams, kurie neturi tėvų.

– Tikrai? – tepasakė Veniza.

Nuo vakar dienos jie – vaikai-kurie-neturi-tėvų. Veniza tai pripažįsta. Kodėl žmonės turėtų jai meluoti? Ir drauge tai neturi jokios prasmės. Galbūt mamytė ir mirusi, bet pirmadienį turės nuvesti ją į šokių pamoką, nes šokių mokytoja širsta, jei praleidinėjai jos pamokėles.

Simeonas žvilgtelėjo į laikrodį: dešimt minučių. Jam liko dešimt minučių. Aukščiau laikrodžio dirželio jis pastebėjo raudoną dėmę, kuri išryškėjo ant rankos vakar. Jis užsitraukė rankovę.

– Tėtis nemiręs, jis dingo, – pratarė susimąstęs. – Jie ieškos jo.

Bet juk jie jau ieškojo jo, kad priverstų mokėti vaikams alimentus. Viskas, ką pavyko sužinoti, – kad pačioje jaunystėje jis jau buvo vedęs ir pametęs žmoną ir...

– Na, žinoma! – sušuko Simeonas ir spragtelėjo liesais pirštais.

Sprendimas. Štai ir sprendimas! Moteris, kurią buvo vedęs jų tėvas? Ne, aišku, kad ne. Tai būtų tas pats, kas Venizos auklė arba durininkė. Vos tik į jos laiptų aikštelę kas nors įstumtų tris našlaičius, ji irgi šaltai priimtų laikiną sprendimą. Ne, galutinis sprendimas – vaikai iš tos santuokos.

– Mūsų... tėvas... tas pats. Mes... to paties... kraujo.

Simeonas mikčiojo, pritrenktas to svaigančio atradimo. Jie turi giminių. Na ką gi, jie niekada jų nematė, ir jis pats pirmą kartą juos prisiminė. Bet tų žmonių pavardė tokia pat kaip jų.

– Morlevanai! Jie Morlevanai, kaip ir mes. Ne mes vieni nešiojame šią kvailą pavardę! – džiūgavo Simeonas.

Penkios minutės. Po penkių minučių reikės įtikinti socialinę darbuotoją. Simeonas sugniaužė kumščius. Veniza jo paklausė:

– Tai prisiekiame ar ne?

– Prisiekiame, – atsakė vaikinukas. – Klausykit, mergaitės. Pasaulyje yra ir kitų Morlevanų, ne tik mes, nežinau kiek. Tai mūsų netikri broliai ir seserys. Jie gimė prieš mus. Jie už mus vyresni. Suprantate? Jie PRIVALO patikėti jiems mūsų globą.

Primerkusi akis, Veniza išvydo iš žemės dygstančius jaunikaičius, švytruojančius kardais: Morlevanų globą. Realiau mąstantis Simeonas jau svarstė, ar vyresnėliams privaloma auginti našlaičius brolius ir seseris. Vaikinukas ištiesė prieš save kumštį ir nepaprastai rimtai ištarė:

– Morlevanai arba mirtis.

Morgana uždėjo kumštelį ant jo kumščio, o tą statinį užbaigė Veniza ir pakartojo:

– Morlevanai arba mirtis.

Paskui pridūrė:

– O kas čia tau ant rankos?

Rankovė atsismaukė. Simeonas truktelėjo ją žemyn ir sumurmėjo:

– Nieko. Mėlynė.

Čia trinktelėjo lauko durys. Atėjo Benedikta Oro, socialinė darbuotoja.

– Baigta, vaikai! – pranešė uždususi, nes skubėjo. – Aš raudau išėitį!

– Mes irgi, – atsiliepė Simeonas.

– Aha, mes turime visą brolių globą! – pridūrė Veniza, įsivaizduojamu kardu brėždama ore Z: Zoro.

Morgana pasišovė patikslinti:

– Jie ne visai tikri, iš tėčio santuokos. Bet vis tiek tai galioja. Klasėje mano vidurkis 9,5, o Leksanos – 9. Pagal pažangumą aš aukščiau nei ji.

Pastebėjusi suglumusį socialinės darbuotojos veidą, Morgana vėl pasistengė paaiškinti:

– Mano draugė Leksana, ji kinė. Turi netikrus tėvus, nes įdukrinta. Bet mano, kad tai geriau negu nieko. Čia kaip su netikrais broliais, taip geriau negu visai jokių.

„Jie labai sukrėsti“, – pagalvojo Benedikta, kuriai reikėjo remtis paprastais dalykais.

– Ką gi, – tarė ji, – aš radau jums vietą Foli Merikuro internete. Tai labai patogu, nes jūs galėsite ir toliau lankyti tą pačią mokyklą ir...

– Jūs nesupratote, – pertraukė ją Simeonas.

– Aha, mes norime eiti pas savo brolius! – cyptelėjo Veniza (neabejojamai palankesnė vyriškai giminei).

– Arba nusižudysime, – grynai informatyviu tonu užbaigė Morgana.

Pastaroji frazė išgąsdino Benediktą. Nenorėdami dar labiau sukrėsti Morlevanų vaikų, jie pamelavo jiems. Pasakė, kad jų motina užsimušė netyčiom, pargriuvusi ant laiptų. Iš tikrųjų ji išgėrė indų ploviklio. Paskui, pagauta siaubo dėl to produkto sukeltų dieglių, išpuolė iš buto šaukdamasi pagalbos. Ir sukniubo ant laiptų. Tai buvo savižudybė.

– Paklauskite, vaikai...

– Ne, tai JŪS paklauskite, – pertarė ją Simeonas. – Mes turime giminių; reikia jiems pranešti. Mano tėvas jau turėjo vaikų.

Simeonas nežinojo, nei kiek jų, nei kokia jų lytis. Niekada tuo nesidomėjo. Vieną dieną visiškai palūžusi motina tiesiog prasitarė: „Tasai niekšas! Jau ne pirmąsyk jis palieka savo vaikus!“

– Morlevanai nėra dažna pavardė. Juos tikriausiai galima surasti, – neatylžo Simeonas.

Benedikta palingavo galvą, nenorėdama pasakyti nei „taip“, nei „ne“.

– Kol kas nugabensiu jus į internatą. Tai skubu.

– Ne, – atsiliepė Simeonas. – Skubu yra sužinoti, ar galima patikėti našlaičių globą netikriems broliams ar seserims tuo atveju, jei jie pilnamečiai. Ar galėtumėte gauti man Civilinį kodeksą?

Benedikta įsispitrijo į Simeoną, neįstengdama pratarti nė žodžio. Prie paauglių ji buvo pripratusi. Kiek jai žinoma, jie taip nekalba.

– Aš – vunderkindas, – lyg atsiprašydamas paaiškino jai Simeonas.

Ponas Merijo, Foli Merikuro internato direktorius, iš pradžių atsisakė priimti Morlevanų broliją. Jo centras priima tik dvylikos–aštuoniolikos metų vaikus. Jis galįs priimti Simeoną, bet jo sesučių – ne.

– Jie labai sukrėsti, – pasakė Benedikta direktoriui. – Išsiskyrimas jiems reikštų emocinę katastrofą. Netrukus ketinu rasti šeimą, kuri juos priimtų, bet kol kas...

Kalbėdama ji dairėsi aplinkui, norėdama įsitikinti, jog šiame internate palaikoma tvarka. Jai už nugaros paaugliai žaidė stalo futbolą, ir ji girdėjo aidint įprastinius „Velnio išpera!“ ir „Kaip vošiu!“.

– Mažieji Morlevanai labai vieniši, – toliau kalbėjo ji. – Jiems bus į gera atsidurti tarp bendraamžių.

– Penkerių ir aštuonerių metų, – vis dar nesiryždamas tarselėjo ponas Merijo. – Nepasakysi, kad tai paaugliai!

Benedikta nusprendė mesti kitą kortą ir sugraudinti direktorių.

– Jų padėtis iš tikrųjų tragiška. Tėvas išgaravęs, o visiškai išsekusių nervų motina neseniai nusižudė, išgėrusi *Sun Vaisselle**.

Direktorius skausmingai susiraukė. Žodžiavimosi jiems už nugaros nebesigirdėjo. Vaikai klausėsi.

– Gerai, atveskite juos, – nusileido ponas Merijo, pasijutęs kaltas. – Aš tikrai noriu padėti jiems nelaimėje.

Taigi išimties tvarka Morgana ir Veniza gavo mažutį kambarėlį Foli Merikuro internate. Veikiau atrodė, kad joms buvo iškraustyta šluotų spinta. Vienintelis langas žvelgė į vidinį kiemelį, kuriame iš pratrūkusio vamzdžio sunkėsi paplavo ir liūdnam kapsėjo – kapt kapt – ant grindinio. Jų brolis buvo palyginti karališkai įkurdintas šviesiame ir erdviame kambaryje. Deja, Simeonas turėjo dalytis jį su Tониu, savo bendraamžiu bičiuliu. Kiekvieną vakarą Simeonas šlovindavo stalo futbolo išradėją, nes kiekvieną vakarą Tonis su kitais traukdavo į „stalo

* Indų ploviklio prekės ženklas (čia ir kitur, jeigu nenurodyta kitaip, *vert. past.*).

žaidimų“ kambarį. Tada – ir tik tada – Simeonas galėdavo išsitraukti vadovėlius, kuriuos slėpė lagamino dugne. Jau seniai, jau nuo pat lopšio jis labai aiškiai suvokė, kad savo paties labai išskirtinumą nuo bendraamžių verčiau slėpti.

„Nuo globos gali būti atleisti tie, kuriems dėl amžiaus, ligos, atstumo, išskirtinės profesinės veiklos ar itin sudėtingų šeimyninių sąlygų šios naujos pareigos būtų ypač sunkios.“

Sėdėdamas ant kilimo nugara į sieną, Simeonas svėrė kiekvieną Civilinio kodekso žodį. Kodeksą buvo pasiėmęs iš savo licėjaus informatikos kabineto. Pagal įstatymą, regis, nelengva atsisakyti globoti mažametį našlaitį, jei esi jo senelis ar močiutė. Bet apie brolius ir seseris nieko apibrėžto nepasakyta. O dar mažiau apie netikruosius. Skaitymą pertraukė skrebenimas į duris. Į kambarį įsmuko sesutės.

– Na? – pagarbiai pasiteiravo Morgana.

– Stumiuosi į priekį, – atsakė Simeonas, užversdamas Civilinį kodeksą. – Paskui pereisiu prie Baudžiamojo kodekso, kad sužinočiau, kiek metų gausiu, jei nugalabysiu Triušiadantį.

Triušiadantis buvo Tonio pravardė.

– Jums tai sekasi, – tarė Simeonas. – Jūs vakarais kartu.

Buvo matęs jų dviejų sustumtas loveles. Mielai būtų miegojęs ten, jų kojūgalyje tarp minkštų žaislų.

– Taip, bet Morgana pasakas seka ne taip gerai kaip mamytė, – pasiskundė Veniza.

Tylos angelas prasklendė virš vaikų galvų. Nebylus didelio skausmo angelas.

– Na, gerai, – prikimysiu balsu tarstelėjo Simeonas. – Antra dieną susitinkame su teisėju.

– Už ką mus teisia? – pasipiktino Veniza. – Aš nekalta, kad mamytė mirė ant laiptų.

Simeonas mostu parodė Venizą jaunesniajai sesutei.

– Paaiškinsi?

– Tas teisėjas nebaudžia, – pradėjo Morgana. – Jis tik pasakys, kur mes kraustysimės iš internato...

– Paaiškinsi koridoriuje, – pertraukė ją Simeonas, mostėdamas į duris. – Man dar reikia pamąstyti.

Mergaitės nesiginčydamos išėjo. Simeono apmąstymai buvo šventas reikalas. Vaikinukas žvilgtelėjo į laikrodį. 21 valanda 15 minučių. Aukščiau laikrodžio lėtai mėlo raudonoji dėmelė. Ant kitos rankos plėtėsi kita. Jis nenorėjo apie tai galvoti.

– 21 valanda 15 minučių, – pratarė pusbalsiu, kad nukreiptų mintis kita vaga.

21.30 Triušiadantis bus grįžęs į kambarį. Tad kiek lieka? Ketvirtis valandos. Ketvirtis valandos išsiverkti.

„Visa tai, – pagalvojo Simeonas, slopindamas pagalvėje raudą, – visa tai – or-ga-ni-za-ci-jos klausimas.“

Jį apgaubė nakties rankos.

– Mamyte, – atsiduso jis migdamas.

Kitą rytą Simeonas koridoriuje susitiko du ištįsusius internato paauglius, kuriuos pažinojo tik iš matymo. Jie užtvėrė jam kelią.

– Ei, ar teisybę vakar vakare per futbolą Triušiadantis sakė apie tavo motiną?

Simeonas įvertino padėtį. Koridoriuje jis vienas. Anie du visa galva aukštesni už jį. Nereikia nei išsisukinėti, nei jų kurstyti.

– Nežinau, apie ką čia šnekate, – atsiliepė blankiu tonu.

– Kad tavo motina nusižudė, išgėrusi *Canard Vécé**.

Skausmas pervėrė liesą Simeono kūną. Pagaliau jis suprato tuos žvilgsnius, kuriuos į jį svaidė žmonės, – kažką tarp siaubo ir pasigailėjimo, ir tuos kuždesius, kurie nuščiūdavo, kai jis įžengdavo į kambarį. Neskubėdamas nusišypsojo ir atsakė:

– Nesąmonė! Tai buvo *Décap four***.

Foli Merikuro internatas buvo tikra jaunystės negandų san-kaupa. Tačiau tai padarė įspūdį. Keistai pabūgę vaikinai prisispaudė prie sienos ir praleido Simeoną. Kai šis įžengė į valgyklą, iš karto pamatė, kad abi prie stalo jau sėdinčios sesutės apsiverkusios.

– Kas nutiko? – paklausė įsitaisydamas prieš savo puodelį.

– Triušiadantis, – atsakė Morgana. – Jis sako, kad mamytė mirė, nes ji... nes ji... išgė... gėgė...

Ji pratrūko rauda, nebeįstengdama užbaigti frazės. Simeonas atsisuko į mažąją sesutę, kuri kaip gėdingą paslaptį pakuždėjo:

– Nes ji išgėrė *Canard Vécé*.

Simeonas vėl neskubėdamas nusišypsojo. Taip darydavo, kai netikėtai užkluptas stengdavosi sumesti atsakymą.

– Nesąmonė, – pareiškė autoritetingai. – Mūsų namuose niekad nebuvo *Canard Vécé*.

– Tikrai! – visiškai patenkinta atsiduso Veniza.

* Unitazų ploviklio prekės ženklas.

** Orkaičių valiklio prekės ženklas.